

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 9Nt/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5417010020
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Stieranka
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2017:5417010020.2

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislav Stieranka vo veci povinnej W. F. o návrhu psychiatricky na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia v Dolnom Kubíne dňa 23.02.2017 takto

rozhodol:

Súd v zmysle § 446 ods. 1 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 74 ods. 1 tretia veta Tr. zák., zamieťa návrh psychiatricky MUDr. U. P. na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia povinnej W. F., nar. XX.XX.XXXX v E., trvale bytom Y. M., K. č. XXX, ktoré jej bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/49/2014 zo dňa 23.02.2015, v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3Nt/27/2016 zo dňa 11.05.2016.

odôvodnenie:

Dňa 20.01.2017 bol Okresnému súdu Dolný Kubín doručený návrh psychiatricky povinnej, MUDr. U. P., na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia. Ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou bolo povinnej uložené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/49/2014 zo dňa 23.02.2015. Uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 3Nt/27/2016 zo dňa 11.05.2016 bol zmenený spôsob ochranného liečenia z ústavnej na ambulantnú formu.

Psychiatrička svoj návrh odôvodnila tým, že ochranné liečenie neplní svoj účel, preto je potrebné zmeniť spôsob jeho výkonu. Povinná síce navštevuje jej psychiatrickú ambulanciu pravidelne a podrobuje sa predpísanej liečbe, avšak napriek tomu z jej strany opakovane dochádza k chorobnému prenasledovaniu jej syna, zasielaním výhražných SMS správ a pod.

Podľa § 446 ods. 1 Tr. por. o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vylúchnutý.

Podľa § 74 ods. 1 tretia veta Tr. zák. ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, príp. ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade naopak.

Dňa 23.02.2017 vykonal súd verejné zasadnutie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom povinnej, jej psychiatricky MUDr. U. P., svedka U. F. a prečítaním listinných dôkazov, pričom zistil, že návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia nie je dôvodný.

Povinná na verejnom zasadnutí uviedla, že s týmto návrhom nesúhlasí. Žiadala vykonať nové znalecké dokazovanie ohľadom jej duševného stavu, pričom namietala spôsob vypracovania predchádzajúcich znaleckých posudkov. Uviedla tiež, že riadne dodržiava predpísanú medika-mentóznou liečbu a pravidelne navštevuje psychiatrickú ambulanciu v určených termínoch s tým,

že jej neúčast' na vyšetreniach bola výlučne z vážnych (najmä zdravotných) dôvodov, a vopred oznámená psychiatricky. Ohľadom jej správania sa voči synovi U. uviedla, že v poslednom období sa

zmenila a so synom sa stretáva len s jeho súhlasom, komunikuje s ním zväčša telefonicky a rešpektuje jeho súkromie.

Psychiatrička MUDr. U. P. na verejnom zasadnutí potvrdila, že povinná navštevuje jej ambulanciu od mája 2016. O dôvode zmeny spôsobu výkonu liečby sa dozvedela od syna povinnej, podľa ktorého malo aj počas liečby dochádzať k patologickým prejavom správania sa povinnej voči nemu. Psychiatrička v tomto smere vyjadrila pochybnosť o riadnom dodržiavaní liečby povinnou v mesiacoch jún až september 2016, keďže v tomto období povinná navštevovala jej ambulanciu nepravidelne. V posledných týždňoch sa ale správanie povinnej výrazne zmiernilo a možno u nej konštatovať určitý typ remisie. Psychiatrička tiež uviedla, že povinná si svoje ochorenie neprípúšťa, jej správanie je patologické len vo vzťahu k jej synovi U.. Zmenu spôsobu výkonu liečby navrhla z dôvodu, aby bolo zabezpečené pravidelné a reálne užívanie liekov, keďže pri ambulantnom liečení možno zabezpečiť podávanie len jedného typu liekov (injekčnou formou), pričom diagnóza povinnej vyžaduje aplikáciu viacerých liekov. Psychiatrička tiež vyjadrila obavu z možného prechodného zhoršenia duševného stavu povinnej a jej správania voči synovi.

Svedok U. F. (syn povinnej) na verejnom zasadnutí uviedol, že mal dlhodobé problémy so správaním sa povinnej voči nemu, keďže táto ho v minulosti obťažovala telefonátmi, e-mailami, SMS správami, či nevyžiadanými osobnými stretnutiami. Svedok uviedol, že po absolvovaní ústavnej liečby sa správanie povinnej k nemu výrazne zlepšilo. Toto však bolo len prechodné, t.j. do augusta 2016, preto svedok zhoršenie tohto stavu a správania sa povinnej oznámil jej psychiatričke. Správanie povinnej sa následne opäť výrazne zlepšilo od januára 2017, so svedkom je v súčasnosti v telefonickom kontakte a stretáva sa s ním len s jeho súhlasom. S aktuálnym stavom vyjadril svedok spokojnosť a uviedol, že nežiada o zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 2T/49/2014 bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 23.02.2015 bola povinná oslobodená spod obžaloby podanej voči nej pre prečin „Poškodovanie cudzej vecí“ podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a prečin „Nebezpečné prenasledovanie“ podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Tr. zák., keďže v čase spáchania činu nebola pre nepríčetnosť trestne zodpovedná. Povinnej bolo zároveň uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, keďže v priebehu konania bolo znaleckým dokazovaním zistené, že povinná trpí psychotickým ochorením, paranoidným vývojom poruchy osobnosti, s čím súvisia jej poruchy správania sa. Povinná vykonávala ochranné liečenie v Psychiatrickej liečebni v Sučanoch od 26.01.2016 do 11.05.2016. Uznesením Okresného súdu Martin bolo ochranné psychiatrické liečenie zmenené z ústavnej formy na ambulantnú. Následne povinná zahájila ochranné liečenie ambulantnou formou u psychiatričky MUDr. U. P. dňa 16.05.2016.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 9Nt/18/2016 bolo zistené, že dňa 31.08.2016 podal U. F. návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia uloženého povinnej. O tomto návrhu súd nerozhodoval, keďže návrh bol podaný neoprávnenou osobou.

Z pripojeného spisu OO PZ Devínska Nová Ves č. D.-XXX/DM-BX-XXXX bolo zistené, že svedok U. F. podal v októbri 2016 trestné oznámenie voči povinnej pre prečin „Nebezpečné prenasledovanie“, avšak toto trestné stíhanie bolo ešte pred rozhodnutím o vznesení obvinenia zastavené pre neprípustnosť trestného stíhania, keďže poškodený vôbec nedal súhlas na trestné stíhanie povinnej.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/9/1998 bolo zistené, že povinná bola rozsudkom zo dňa 30.03.1998 uznaná vinnou zo spáchania trestných činov „Podvod“, „Ohováranie“ a „Násilie proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi“, ktorých sa však nedopustila voči svojmu synovi. Za uvedené konanie jej bol uložený úhrnný trest odňatia slobody šesť mesiacov, výkon trestu bol podmienene odložený a povinnej bola určená skúšobná doba 18 mesiacov. Toto odsúdenie povinnej je už zahladené.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Nt/1/2005 bolo zistené, že dňa 31.12.2004 bol podaný návrh na uloženie ochranného psychiatrického liečenia povinnej ambulantnou formou. Uvedený návrh prokurátora bol uznesením zo dňa 19.05.2011 zamietnutý, keďže zistená duševná porucha povinnej bola len prechodného charakteru.

Z odpisu registra trestov povinnej (č.l. 30) vyplýva, že povinná nebola súdom trestaná, keďže jediné odsúdenie má zahladené. Z lustrácie MS SR a GP SR vyplýva, že voči povinnej nie je vedené žiadne trestné konanie (č.l. 31 - 34).

Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia v zmysle § 446 ods. 1 Tr. por. súd skúmal otázku, či na naplnenie účelu uloženého ochranného liečenia je nevyhnutná ústavná forma jeho výkonu, príp. či vzhľadom na povahu duševnej poruchy povinnej a liečebné možnosti postačí aj aktuálne prebiehajúce ambulantné liečenie (§ 74 ods. 1 Tr. zák.).

O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje súd vždy podľa aktuálneho stavu povinného, resp. stavu platného v čase rozhodovania súdu, pričom o zmene liečby z ústavnej a na ambulantnú a naopak môže rozhodovať aj opakovane. Aj v danom prípade vychádzal súd pri rozhodovaní z aktuálnej situácie a dôkazov, ktoré boli vykonané na verejnom zasadnutí, pričom nemal preukázané, že by povaha ochorenia povinnej bránila splneniu účelu ambulantného ochranného liečenia.

Psychiatrička MUDr. U. P. (navrhovateľka) vo svojom návrhu uviedla, že liečba ambulantnou formou neplní svoj účel, keďže opakovane dochádza k patologickým prejavom správania sa povinnej voči jej synovi. Na verejnom zasadnutí však už psychiatrička potvrdila, že v posledných týždňoch je povinná v remisii. Rovnako aj svedok U. F. (ako nepriamy iniciátor podaného návrhu) na verejnom zasadnutí uviedol, že v posledných týždňoch došlo k výrazne pozitívnej zmene v správaní sa povinnej vo vzťahu k jeho osobe.

Súd pri rozhodovaní, okrem preukázaného zlepšenia stavu povinnej, zohľadnil aj tú skutočnosť, že povinná sa riadne a pravidelne podrobuje nariadenej liečbe. Za danej situácie teda nie je potrebné meniť ambulantnú formu ochranného liečenia na ústavnú formu.

V súvislosti s obavou psychiatričky ohľadom možného zhoršenia sa stavu povinnej do budúcnosti súd poznamenáva, že tak ako u väčšiny psychických ochorení, nemožno ani v tomto prípade vylúčiť výkyvy zhoršenia stavu povinnej. Avšak rozhodnutie súdu nemôže mať v tomto smere výlučne preventívny charakter. Takéto rozhodnutie (prístup) by mohlo mať za následok doživotné liečenie povinnej ústavnou formou, keďže u nej (ako u psychiatrického pacienta) nemožno nikdy definitívne vylúčiť výskyt excesu v jej správaní, pod vplyvom jej ochorenia. V súvislosti s možnou nebezpečnosťou konania povinnej pritom nemožno prehliadať, že ide o špecifické konanie zamerané len voči jednej osobe v rámci spoločnosti. Keďže teda ku dňu rozhodovania súdu o návrhu psychiatričky nebolo zistené naplnenie dôvodov v zmysle § 74 ods. 1 tretia veta Tr. zák., súd jej návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia uloženého povinnej zamietol. Týmto rozhodnutím však nie je vylúčená možnosť zmeny spôsobu výkonu ochranného liečenia u povinnej do budúcnosti. Návrh na takú zmenu môže byť v prípade potreby podaný aj opakovane.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať na Okresnom súde Dolný Kubín sťažnosť, a to v lehote troch dní odo dňa jeho oznámenia.